Europos Parlamentas
2024-2029

Peticijų komitetas

2025/XXXX(INI)

4.6.2025

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Peticijų komiteto svarstymų 2024 m.
(2025/XXXX(INI))

Peticijų komitetas

Pranešėjas: Fredis Beleris

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 3

AIŠKINAMOJI DALIS 9

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS 22

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Peticijų komiteto svarstymų 2024 m.
(2025/XXXX(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Peticijų komiteto svarstymų,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 10 ir 11 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 24 ir 227 straipsnius dėl ES piliečių ir gyventojų teisės pateikti peticijas Europos Parlamentui,

– atsižvelgdamas į SESV 228 straipsnį dėl Europos ombudsmeno vaidmens ir funkcijų,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 44 straipsnį dėl teisės pateikti peticiją Europos Parlamentui,

– atsižvelgdamas į SESV nuostatas, susijusias su pažeidimo nagrinėjimo procedūra, ypač į jos 258 ir 260 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį ir 233 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą (A10-0000/2025),

A. kadangi po Europos Parlamento rinkimų, vykusių 2024 m. birželio 6–9 d., ir po to, kai 2024 m. liepos 16 d. buvo sudarytas naujas Parlamentas, Peticijų komitetas 2024 m. liepos 23 d. surengė savo steigiamąjį posėdį;

B. kadangi metinės ataskaitos dėl Peticijų komiteto svarstymų tikslas – pateikti 2024 m. gautų peticijų analizę, apžvelgti ryšius su kitomis institucijomis ir tiksliai parodyti per 2024 m. pasiektus tikslus;

C. kadangi 2024 m. Parlamentas gavo 1 518 peticijas, t. y. 4,3 proc. daugiau nei 2023 m., kai buvo pateiktos 1 452 peticijas, ir 19,8 proc. daugiau nei 2022 m., kai buvo užregistruota 1 217 peticijų;

D. kadangi 2024 m. Parlamento peticijų interneto portale peticijas parėmė 15 661 naudotojas, t. y. gerokai mažiau, palyginti su 26 331 2023 m. ir 22 441 2022 m.; kadangi 2024 m. paramos spustelėjimų skaičius taip pat sumažėjo iki 17 745, palyginti su 29 287 2023 m. ir 27 927 2022 m.;

E. kadangi bendras peticijų skaičius, palyginti su bendru ES gyventojų skaičiumi, išlieka nedidelis, vadinasi, vis dar reikia dėti daugiau pastangų, kad piliečiai būtų geriau informuoti apie savo teisę pateikti peticijas ir peticijų, kaip priemonės, galimą naudą siekiant atkreipti ES institucijų ir valstybių narių dėmesį į klausimus, kurie daro tiesioginį poveikį piliečiams ir yra tiesiogiai su jais susiję; kadangi piliečiai, naudodamiesi teise pateikti peticijas, tikisi, kad ES institucijos sukurs pridėtinę vertę

ieškant problemų sprendimo būdų;

F. kadangi peticijų priimtinumo kriterijai yra nustatyti SESV 227 straipsnyje ir Parlamento darbo tvarkos taisyklių 232 straipsnio 1 dalyje, kuriais vadovaujantis peticijas gali pateikti ES pilietis arba valstybėje narėje gyvenantis ar savo registruotą buveinę turintis fizinis arba juridinis asmuo, patiriantis tiesioginį ES sričiai priklausančių klausimų poveikį;

G. kadangi iš 1 518 peticijų, pateiktų 2024 m., 611 buvo paskelbtos nepriimtinomis, o 31 – buvo atsiimta; kadangi atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. fiksuota didelė ir auganti nepriimtinų peticijų procentinė dalis (40,25 proc.), galima tvirtinti, kad vis dar labai trūksta supratimo dėl ES atsakomybės sričių apimties ir ribų; kadangi, siekiant sumažinti nepriimtinų peticijų skaičių, vis dar reikia imtis veiksmų, kad būtų dar aiškiau apibrėžta ES veiklos sričių apimtis;

H. kadangi teisė pateikti peticiją Parlamentui yra pagrindinė ES piliečių teisė, suteikianti piliečiams ir gyventojams atvirą, demokratinį ir skaidrų būdą tiesiogiai kreiptis į jų išrinktus atstovus; kadangi ši svarbi priemonė suteikia piliečiams galimybę aktyviai ir veiksmingai dalyvauti Sąjungos gyvenime; kadangi pateikdami peticijas ES piliečiai gali skųstis, kad ES teisės aktai nevykdomi, ir padėti nustatyti ES teisės pažeidimus;

I. kadangi Parlamentas jau ilgą laiką tarptautiniu mastu pirmauja peticijų proceso tobulinimo srityje ir jo taikoma procedūra yra atviriausia ir skaidriausia Europoje, nes suteikia galimybę peticijų pateikėjams visapusiškai dalyvauti Parlamento veikloje;

J. kadangi Peticijų komiteto veikla grindžiama peticijų pateikėjų pateikta informacija; kadangi ši informacija kartu su Komisijos, valstybių narių ir kitų įstaigų pateiktomis ekspertinėmis žiniomis yra labai svarbi komiteto darbui; kadangi priimtinose peticijose dažnai pateikiama vertingos informacijos kitų Parlamento komitetų darbui; kadangi dėl šios priežasties peticijos taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį teisėkūros procese, nes suteikia konkrečios grįžtamosios informacijos apie ES politikos poveikį ir sudaro galimybę parengti politiką, kuria būtų reaguojama į naujus poreikius;

K. kadangi teisė pateikti peticijas padeda Europos Parlamentui geriau reaguoti į skundus ir susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su ES pagrindinių teisių ir Sąjungos teisės laikymusi valstybėse narėse; kadangi dėl šios priežasties peticijos yra naudingas informacijos apie netinkamo ES teisės taikymo ar pažeidimo atvejus šaltinis ir suteikia galimybę Parlamentui ir kitoms institucijoms įvertinti, kaip ES teisės aktai perkeliami į nacionalinę teisę ir taikomi, taip pat įvertinti jų poveikį ES piliečiams ir gyventojams;

L. kadangi kiekviena peticija svarstoma ir nagrinėjama nuodugniai, efektyviai ir skaidriai; kadangi visi peticijos pateikėjai turi teisę per pagrįstą laikotarpį gauti atsakymą, kuriame būtų pateikta informacija jų gimtąja arba peticijoje vartojama kalba apie Peticijų komiteto priimtą sprendimą dėl priimtinumo ir tolesnių veiksmų, kurių imtasi;

M. kadangi Peticijų komitetui ypač svarbus peticijų nagrinėjimas ir viešas aptarimas komiteto posėdžiuose; kadangi peticijų pateikėjai turi teisę pristatyti savo peticijas ir dažnai išsako savo nuomonę diskusijose, taip aktyviai prisidėdami prie komiteto darbo; kadangi 2024 m. Peticijų komitetas surengė aštuonis komiteto posėdžius, įskaitant jo steigiamąjį posėdį, per kuriuos buvo aptartos 106 peticijos, dalyvaujant 106 peticijų

pateikėjams, kurie aktyviai dalyvavo išsakydami savo nuomonę;

N. kadangi 2024 m. pateiktose peticijose pagrindiniai susirūpinimą keliantys klausimai buvo susiję su aplinka, pagrindinėmis teisėmis, vidaus rinka, teisingumu, vartotojų teisėmis ir sveikata;

O. kadangi tvirtindamas savo posėdžio darbotvarkę Peticijų komitetas atkreipia dėmesį į peticijas ir temas, kurios yra labai svarbios diskusijoms ES lygmeniu, ir į poreikį pagal gautas peticijas išlaikyti subalansuotą geografinę temų aprėptį;

P. kadangi 82 proc. 2024 m. Parlamentui pateiktų peticijų buvo pateiktos per Parlamento peticijų interneto portalą, t. y. beveik tiek pat, kiek 2023 m. (82,4 proc.), ir tai dar kartą patvirtina, kad portalas yra plačiausiai naudojamas piliečių peticijų teikimo Parlamentui kanalas;

Q. kadangi persvarstytame peticijų interneto portale informacija apie peticijų priėmimą ir statuso pakeitimus, papildoma informacija (pvz., šalis, temos) ir santraukos automatiškai skelbiamos visomis 24 oficialiosiomis ES kalbomis; kadangi 2024 m. visos peticijos vėlgi buvo parengtos ir paskelbtos laiku – per kelias dienas nuo jų priėmimo – ir kadangi į visus vidaus ir išorės prašymus suteikti paramą dėl Peticijų interneto portalo naudojimo ir turinio, buvo atsakyta sėkmingai, laiku ir bet kuria ES oficialiąja kalba;

R. kadangi 2024 m. dėl Europos Parlamento rinkimų pertraukos nebuvo surengta jokių apsilankymų informacijos rinkimo tikslu, susijusių su peticijomis, dėl kurių buvo vykdomas tyrimas; kadangi komitetas atliko tolesnių veiksmų vertinimą ir priėmė du pranešimus dėl ankstesnio faktų nustatymo vizito, kuris vyko 2023 m.; kadangi 2025 m. pirmąjį pusmetį buvo numatyta surengti keletą apsilankymų informacijos rinkimo tikslu;

S. kadangi 2024 m. lapkričio 4 d. Peticijų komitetas kaip pakviestas komitetas dalyvavo paskirtojo Komisijos nario, atsakingo už prekybą ir ekonominį saugumą, institucijų ryšius ir skaidrumą, Marošo Šefčovičiaus patvirtinimo klausyme; kadangi Marošas Šefčovičius, atsakydamas į per patvirtinimo klausymą Peticijų komiteto jam raštu ir žodžiu pateiktus klausimus, prisiėmė tam tikrų įsipareigojimų, susijusių su peticijų procesu ir Komisijos vykdymo užtikrinimo veiksmų skaidrumu;

T. kadangi, remiantis Parlamento darbo tvarkos taisyklėmis, Peticijų komitetas taip pat yra atsakingas už ryšius su Europos ombudsmenu, kuris tiria skundus dėl netinkamo administravimo atvejų ES institucijose ir įstaigose; kadangi 2024 m. Peticijų komitetas atliko pagrindinį vaidmenį organizuojant Europos ombudsmeno rinkimus, surengdamas viešą kandidatų klausymą pagal Parlamento darbo tvarkos taisyklių 237 straipsnį; kadangi 2024 m. gruodžio 17 d. Teresa Anjinho buvo išrinkta Europos ombudsmene 2024–2029 m. Parlamento kadencijai;

U. kadangi 2024 m. Peticijų komiteto ir Europos ombudsmeno santykiai išliko konstruktyvūs, kaip matyti iš aktyvaus ankstesnės Europos ombudsmenės Emily O’Reilly dalyvavimo komiteto posėdžiuose; kadangi 2024 m. rugsėjo 4 d. Peticijų komiteto posėdyje ji pristatė savo 2023 m. metinę ataskaitą ir 2024 m. gruodžio 2 d. dalyvavo komiteto metiniame praktiniame seminare neįgaliųjų teisių klausimais;

V. kadangi Peticijų komitetas priklauso Europos ombudsmenų tinklui, kurio nariais taip pat yra Europos ombudsmenas, nacionaliniai ir regioniniai ombudsmenai ir panašios valstybių narių, šalių kandidačių ir kitų Europos ekonominės erdvės šalių institucijos ir kurio tikslas – skatinti keistis informacija apie ES teisę ir politiką ir dalytis geriausia patirtimi;

1. primena svarbų Peticijų komiteto vaidmenį siekiant apsaugoti ir propaguoti ES piliečių ir gyventojų teises, užtikrinant, kad būtų laiku, tinkamai ir veiksmingai nagrinėjami peticijų pateikėjų susirūpinimą keliantys klausimai ir skundai ir kad peticijų pateikėjai būtų informuojami apie veiksmus, kurių imtasi, ir pažangą, kurios pasiekta, nagrinėjant jų peticijas; primena, kad visos peticijos tvarkomos taikant atvirą, demokratinį ir skaidrų peticijų pateikimo procesą;

2. pakartoja nuolatinių viešų diskusijų apie ES veiklos sritis svarbą siekiant užtikrinti, kad piliečiai būtų tinkamai informuoti apie Sąjungos kompetencijos sritis ir skirtingus sprendimų priėmimo proceso lygmenis, kad būtų sumažintas nepriimtinų peticijų skaičius; pakartoja savo raginimą šiuo atžvilgiu rengti platesnės apimties informuotumo didinimo kampanijas aktyviai naudojantis esamomis ES ryšių paslaugomis visoje Sąjungoje, siekiant padėti piliečiams daugiau sužinoti apie savo teisę pateikti peticijas, taip pat apie ES atsakomybės sritis ir ribas bei apie Peticijų komiteto kompetenciją;

3. primena, kad Peticijų komitetas, į kurį gali kreiptis visų 27 valstybių narių piliečiai klausimais, patenkančiais į ES sutarčių ir ES teisės taikymo sritį, turi europinį aspektą; mano, kad Komitetui tenka ypatinga atsakomybė palaikyti šį europinį aspektą ir parodyti piliečiams Europos vienybės ir integracijos pridėtinę vertę;

4. atkreipia dėmesį į tai, kad peticijos yra unikali galimybė Parlamentui ir kitoms ES institucijoms užmegzti tiesioginį ryšį su ES piliečiais ir palaikyti nuolatinį dialogą su jais, ypač tais atvejais, kai jie nukenčia dėl netinkamai taikomų arba pažeidžiamų ES teisės nuostatų; pabrėžia, kad būtinas tvirtesnis ES institucijų bendradarbiavimas su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis dėl tyrimų, susijusių su ES teisės įgyvendinimu ir atitiktimi jos nuostatoms; mano, kad toks bendradarbiavimas yra itin svarbus aptariant ir sprendžiant piliečių susirūpinimą keliančius klausimus dėl ES teisės taikymo ir padeda stiprinti Sąjungos demokratinį legitimumą bei atskaitomybę; todėl ragina valstybių narių atstovus aktyviau dalyvauti komiteto posėdžiuose ir laiku bei išsamiai atsakyti į Peticijų komiteto nacionalinėms institucijoms siunčiamus prašymus paaiškinti arba suteikti informaciją;

5. primena, kad peticijos labai prisideda prie Komisijos, kaip Sutarčių sergėtojos, vaidmens įgyvendinimo, nes piliečiams suteikiama papildoma priemonė pranešti apie įtariamus ES teisės pažeidimus; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti sėkmingą peticijų nagrinėjimą labai svarbu, kad Peticijų komitetas ir Komisija konstruktyviai bendradarbiautų, jai laiku pateikiant išsamius atsakymus, kurie būtų grindžiami išsamiu peticijose iškeltų klausimų nagrinėjimu; pakartoja, kad šie atsakymai, kurie perduodami peticijų pateikėjams, turėtų būti aiškūs, paprasti ir empatiški, kad būtų užtikrintas geresnis supratimas;

6. palankiai vertina tai, kad sukurtas naujas Komisijos tinklalapis, skirtas pažeidimų byloms, direktyvų perkėlimui į nacionalinę teisę ir „EU Pilot“ dialogui; tačiau dar kartą

ragina Komisiją nuolat teikti Peticijų komitetui naujausią informaciją apie pažeidimo tyrimo procedūrų eigą ir užtikrinti, kad Peticijų komitetas galėtų susipažinti su atitinkama informacija apie pažeidimo tyrimo procedūras ir „EU Pilot“ procedūras; pakartoja, kad reikia didinti pažeidimo nagrinėjimo procedūrų skaidrumą ir gerinti bendravimą su peticijų pateikėjais dėl tokių procedūrų padėties, ir pabrėžia, kad tai būtų naudinga peticijų procesui; palankiai vertina Komisijos iniciatyvą įtraukti peticijas į Komisijos viešąjį sprendimų dėl pažeidimų registrą, taip pat nuorodą į Komisijos viešąjį registrą peticijų portale; palankiai vertina Komisijos nario M. Šefčovičiaus įsipareigojimą toliau susieti Komisijos viešąjį registrą ir Parlamento peticijų portalą; pakartoja savo raginimą Komisijai visus šiuos reikalavimus įtraukti į Pagrindų susitarimą dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių;

7. mano, kad, siekiant pašalinti kliūtis, trukdančias nagrinėti tas peticijas, į kurias turi skubiai atsakyti ir reaguoti nacionalinės valdžios institucijos, reikalingas aktyvesnis valstybių narių ir Peticijų komiteto bendradarbiavimas;

8. primena, kad e. peticijų duomenų bazė yra labai svarbi vidaus priemonė, sudaranti galimybes Peticijų komiteto nariams gauti visą reikiamą informaciją, kad jie galėtų stebėti kiekvienos peticijos nagrinėjimo eigą ir priimti pagrįstus sprendimus dėl peticijų nagrinėjimo; primena, kad e. peticijų duomenų bazė taip pat atlieka svarbų vaidmenį bendraujant su peticijų pateikėjais;

9. primena Komisijos įsipareigojimą sukurti tarpinstitucinę Komisijos ir Parlamento informacinių technologijų priemonę, kurią taikant būtų siekiama dalytis informacija ir dokumentais, susijusiais su visais tolesniais veiksmais, kurių imamasi dėl peticijų, kaip antai pažeidimų nagrinėjimo procedūros, pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ar nacionalinių institucijų atsakymai, taip didinant peticijų nagrinėjimo skaidrumą ir veiksmingumą, o žvelgiant iš platesnės perspektyvos – prisidedant prie piliečių pasitikėjimo ES institucijomis ir Europos projektu didinimo;

10. primena, kad, siekiant išsamiai išnagrinėti peticijas, itin svarbu bendradarbiauti su kitais Parlamento komitetais; pažymi, kad 2024 m. kitiems komitetams buvo išsiųsta 30 prašymų pateikti nuomonę ir 450 prašymų pateikti informaciją; pažymi, kad iki 2024 m. pabaigos buvo gautos 26 nuomonės; primena, kad peticijų pateikėjai informuojami apie sprendimus prašyti kitų komitetų pateikti nuomonę dėl nagrinėjamų peticijų; pabrėžia, kad Parlamento komitetai turėtų aktyviau dalyvauti peticijų nagrinėjime teikdami savo praktinę patirtį, kad Parlamentas galėtų greičiau ir visapusiškiau reaguoti į piliečių susirūpinimą keliančius klausimus;

11. mano, kad peticijų tinklas yra naudinga priemonė siekiant, kad dėl peticijų būtų imtasi tolesnių veiksmų Parlamento darbe ir teisėkūros srityje; tiki, kad labai svarbu nuolat rengti peticijų tinklo posėdžius siekiant užtikrinti didesnį Peticijų komiteto veiklos matomumą, geresnį supratimą apie jo darbą ir misiją bei stiprinti bendradarbiavimą su kitais Parlamento komitetais;

12. atkreipia dėmesį į tai, kad 2024 m. aplinka išliko pagrindine peticijų pateikėjams susirūpinimą keliančia sritimi, nes daugiau kaip 20 proc. peticijų buvo keliami aplinkosaugos klausimai; pažymi, kad svarbu patenkinti ES piliečių lūkesčius dėl aplinkos apsaugos, ir primygtinai ragina Komisiją kartu su valstybėmis narėmis

užtikrinti tinkamą ES aplinkos srities teisės aktų įgyvendinimą;

13. pabrėžia, kad Peticijų komitetas svariai prisidėjo prie neįgaliųjų teisių apsaugos, kaip matyti iš to, kaip jis nagrinėjo keletą peticijų šia tema, įskaitant peticijos Nr. 1056/2016 dėl peticijų pateikimo nacionalinėmis gestų kalbomis svarstymą; primena Peticijų komiteto 2024 m. gruodžio 2 d. surengtą metinį praktinį seminarą neįgaliųjų teisių klausimais, kuriame daugiausia dėmesio skirta 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategijos dabartinei padėčiai;

14. pabrėžia ypatingą apsaugos vaidmenį, kurį Peticijų komitetas atlieka Europos Sąjungoje įgyvendinant JT neįgaliųjų teisių konvenciją; atkreipia dėmesį į svarbų komiteto vykdomą darbą su peticijomis dėl su negalia susijusių klausimų;

15. primena, kad santykiai su Europos ombudsmenu yra viena iš Parlamento darbo tvarkos taisyklėse Peticijų komitetui pavestų atsakomybės sričių; palankiai vertina konstruktyvų Parlamento bendradarbiavimą su Europos ombudsmenu, su kuriuo Peticijų komitetas siekia bendrų tikslų užtikrinti ES institucijų skaidrumą, profesionalumą ir sąžiningumą ES piliečių atžvilgiu, taip pat užtikrinti jo dalyvavimą Europos ombudsmenų tinkle;

16. pripažįsta, kad visus metus Europos ombudsmenas reguliariai prisideda prie Peticijų komiteto darbo; yra tvirtai įsitikinęs, kad Sąjungos institucijos, įstaigos ir agentūros turi imtis nuoseklių ir veiksmingų tolesnių veiksmų, atsižvelgdamos į ombudsmeno rekomendacijas;

17. pažymi, kad, nepaisant Parlamento darbo pertraukos dėl Europos Parlamento rinkimų, Peticijų komitetas išreiškė savo poziciją ir pateikė rekomendacijas dėl svarbių peticijose iškeltų klausimų, įskaitant dviejų misijų ataskaitų priėmimą po apsilankymų informacijos rinkimo tikslu;

18. palankiai vertina 2024 m. balandžio 10 d. Parlamento rezoliucija dėl sunkiųjų krovininių transporto priemonių tikrinimo sienos kirtimo punktuose, remiantis peticija Nr. 0146/2023[1];

19. pabrėžia, kad Peticijų interneto portalas yra nepaprastai svarbi priemonė sklandžiam, veiksmingam ir skaidriam peticijų procesui užtikrinti; palankiai vertina portalo patobulinimus peticijų pateikėjų naudai ir pabrėžia, kad reikia toliau dėti pastangas, kad portalas taptų prieinamesnis, be kita ko, kad jis taptų prieinamesnis neįgaliesiems; pažymi, kad Peticijų interneto portalas yra viena iš labiausiai lankomų Parlamento interneto svetainių, todėl tai yra pirmasis kontaktinis punktas bandant susisiekti su Europos Parlamentu;

20. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją ir Peticijų komiteto pranešimą Tarybai, Komisijai, Europos ombudsmenei, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, jų peticijų komitetams ir nacionaliniams ombudsmenams arba panašioms kompetentingoms įstaigoms.

[1] OL C, C/2025/1278, 2025 3 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1278/oj.

AIŠKINAMOJI DALIS

Vadovaudamasis Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 233 straipsnio 7 dalimi Peticijų komitetas kasmet teikia pranešimą apie savo svarstymų rezultatus. Šio pranešimo tikslas – apžvelgti komiteto 2024 m. atliktą darbą ir pateikti gautų ir apsvarstytų peticijų statistinę analizę, taip pat apžvelgti kitą Parlamento veiklą, pavyzdžiui, pranešimų ir nuomonių priėmimą, klausymų organizavimą ir komiteto santykius su kitomis ES institucijomis. Vertėtų priminti, kad pagrindinis Peticijų komiteto darbas yra grindžiamas ES piliečių ir gyventojų teise pateikti Europos Parlamentui peticiją pagal SESV 227 straipsnį ir nėra tiesiogiai susijęs su Komisijos darbo programa.

2024 m. vėl buvo lemiamas momentas Europos demokratijai, nes ES piliečių buvo paprašyta išrinkti naują Europos Parlamentą. 2024 m. birželio 6–9 d. beveik 359 mln. piliečių iš 27 ES valstybių narių buvo pakviesti balsuoti ir išrinkti savo atstovus į Europos Parlamentą. Rinkimuose dalyvavo beveik 51 proc. piliečių (panašiai kaip ir 2019 m. rinkimuose, kurie buvo didžiausi per dvidešimt metų), todėl piliečių balsas buvo išgirstas renkant Europos Parlamento narius. Naujai išrinktas Parlamentas sušaukė savo steigiamąją sesiją 2024 m. liepos 16 d., kai pareigas pradėjo eiti 720 naujai išrinktų Europos Parlamento narių.

2024 m. liepos 23 d. Peticijų komitetas surengė steigiamąjį posėdį ir pirmininku išrinko Bogdaną Rzońcą (ECR, PL), pirmąja pirmininko pavaduotoja – Dolorsą Montserrat (PPE, ES), antrąja pirmininko pavaduotoja – Fredisą Belerisą (PPE, EL), trečiąja pirmininko pavaduotoja – Nilsą Ušakovsą (S&D, LV), o ketvirtąja pirmininko pavaduotoja – Cristiną Guardą (Verts/ALE, IT).

Siekiant palengvinti Europos Parlamento rinkimų organizavimą, 2024 m. balandžio 26 d. – liepos 15 d. buvo pastebėta Parlamento darbo pertrauka, kurios metu buvo laikinai sustabdyta įprasta Parlamento veikla. Tuo paaiškinama, kodėl 2024 m. priimta mažiau pranešimų, nuomonių, rezoliucijų ir klausymų. Priešingai, ES piliečiai ir gyventojai per visą darbo pertrauką toliau naudojosi savo teise teikti peticijas, kaip matyti iš nuolatinio 2024 m. užregistruotų peticijų srauto.

2024 m. gautų peticijų statistinių duomenų analizė, palyginti su 2023 m.

Remiantis statistiniais duomenimis, 2024 m. Europos Parlamentas gavo 1 518 peticijų, t. y. 4,3 proc. daugiau nei 2023 m., kai buvo pateikta 1 452 peticijos, ir 19,8 proc. daugiau nei 2022 m., kai užregistruota 1 217 peticijų.

Peticijų interneto portalo naudotojai turi galimybę peticijas paremti. 2024 m. peticijas parėmė 15 661 naudotojas, 2023 m. – 26 331, o 2022 m. –22 441 naudotojas. Vadinasi, 2024 m., palyginti su ankstesniais metais, interneto portale peticijas remiančių naudotojų skaičius gerokai sumažėjo. Paramos skaičius 2024 m. taip pat sumažėjo ir pasiekė 17 745, palyginti su 29 287 parama 2023 m. ir 27 927 parama 2022 m.

2024 m. tris peticijas bendrai pasirašė daugiau kaip vienas pilietis. Iš trijų peticijų, kurias bendrai pasirašė daugiau nei vienas pilietis, tik dvi peticijas pasirašė daugiau nei 100 piliečių; iš šių dviejų peticijų vieną peticiją pasirašė daugiau nei 10 000 piliečių.

Peticijų pateikimo forma

2024 m. beveik 82 proc. peticijų buvo pateikta prisijungus prie peticijų interneto portalo ir beveik 18 proc. peticijų buvo pateikta paštu. 2024 m. peticijų interneto portale pateiktų peticijų dalis išliko praktiškai tokia pati kaip 2023 m., o peticijų interneto portalas tebėra labiausiai naudojamas piliečių peticijų teikimo Europos Parlamentui kanalas.

2024 m.			2023 m.		
Peticijų pateikimo forma	**Peticijų skaičius**	**Procentinė dalis (%)**	**Peticijų pateikimo forma**	**Peticijų skaičius**	**Procentinė dalis (%)**
Peticijų portalas	1 249	82,3	Peticijų portalas	1 197	82,4
Laiškas	269	17,7	Laiškas	255	17,6

Peticijų statusas per kalendorinius metus[2]

Toliau pateiktoje lentelėje nurodytas peticijų statusas nuo 2003 m. iki 2024 m. Pažymėtina, kad 2024 m. didžioji dauguma (daugiau nei trys ketvirtadaliai) peticijų baigtos nagrinėti per metus nuo jų gavimo ir nagrinėjimo komitete pradžios. Ši ilgalaikė tendencija, pastebima metinėse ataskaitose nuo 2010 m., rodo, kad dauguma peticijų baigiamos nagrinėti per metus nuo jų gavimo ir nagrinėjimo. Apskritai nuo 2003 m. kasmet gaunama mažiau nei 10 proc. nebaigtų nagrinėti peticijų, išskyrus paskutinius pastaruosius metus (2024 ir 2023 m.) ir 2016 m. (15,7 proc.). Labai maža 2004–2014 m. pateiktų peticijų procentinė dalis (nuo 0,2 proc. iki 1,3 proc.) dar nėra baigtos nagrinėti. Dauguma šių nebaigtų nagrinėti peticijų yra susijusios su aplinkos apsaugos klausimais ir tebevykstančiomis pažeidimo tyrimo procedūromis Europos Sąjungos Teisingumo Teisme arba su klausimais, kuriuos komiteto nariai nori atidžiai sekti. Nuo 2012 m. iki 2024 m. pateikta daug peticijų dėl paplūdimių koncesijų Italijoje, daugiausia jų buvo pateikta 2016 m., 2023 m. ir 2024 m. ir vis dar yra nagrinėjamos, todėl tai turi didelį poveikį statistikai.

Peticijų statusas					
Metai	**Peticijų skaičius**	**Nebaigtos nagrinėti peticijos**		**Baigtos nagrinėti peticijos**	
2024 m.	1 518	324	**21,3 %**	1 194	**78,6 %**
2023	1 452	297	**20,4 %**	1 155	**79,5 %**

[2] Statistika nustatyta 2025 m. balandžio 22 d. Duomenys nuolat kinta, ypač kalbant apie pradėtų ir baigtų nagrinėti peticijų skaičių.

m.					
2022 m.	1 217	131	**10,8 %**	1 086	**89,2 %**
2021 m.	1 392	133	**9,5 %**	1 259	**90,4 %**
2020 m.	1 573	123	**7,8 %**	1 450	**92,2 %**
2019 m.	1 357	105	**7,7 %**	1 252	**92,3 %**
2018 m.	1 220	97	**7,9 %**	1 123	**92,0 %**
2017 m.	1 271	54	**4,2 %**	1 217	**95,7 %**
2016 m.	1 569	247	**15,7 %**	1 322	**84,2 %**
2015 m.	1 431	62	**4,3 %**	1 369	**95 %**
2014 m.	2 715	34	**1,3 %**	2 681	**98,7 %**
2013 m.	2 891	33	**1,1 %**	2 858	**98,9 %**
2012 m.	1 986	24	**1,2 %**	1 962	**98,8 %**
2011 m.	1 414	12	**0,8 %**	1 402	**99 %**
2010 m.	1 656	14	**0,8 %**	1 642	**99,2 %**
2009 m.	1 924	5	**0,3 %**	1 919	**99,7 %**
2008 m.	1 886	11	**0,6 %**	1 875	**99,4 %**
2007 m.	1 506	15	**1,0 %**	1 491	**99,0 %**
2006 m.	1 021	2	**0,2 %**	1 019	**99,8 %**
2005 m.	1 016	2	**0,2 %**	1 014	**99,8 %**
2004 m.	1 002	2	**0,2 %**	1 000	**99,8 %**
2003 m.	1 315	0	**0,0 %**	1 315	**100,0 %**

Peticijų nagrinėjimo rezultatai[3]

2024 m. ___ 2023 m.

[3] Peticijų nagrinėjimo rezultatų statistiniai duomenys nuolat kinta, ypač kalbant apie pradėtų ir baigtų nagrinėti peticijų skaičių. 2024 m. duomenys parsisiųsti 2025 m. balandžio 22 d.

Peticijų nagrinėjimo rezultatai	Skaičius	Procentinė dalis (%)
Paskelbtos priimtinomis ir baigtos nagrinėti	551	36,3
Paskelbtos priimtinomis ir nebaigtos nagrinėti	324	21,34
Nepriimtinos	611	40,25
Atsiimtos	32	2,1
Nusiųstos EK prašant pateikti nuomonę	377	24,83
Nusiųstos kitoms įstaigoms prašant pateikti nuomonę	2	0,13
Nusiųstos kitoms įstaigoms prašant pateikti informaciją	735	48,42

Peticijų nagrinėjimo rezultatai	Skaičius	Procentinė dalis (%)
Paskelbtos priimtinomis ir baigtos nagrinėti	714	49,17
Paskelbtos priimtinomis ir nebaigtos nagrinėti	297	20,45
Nepriimtinos	429	29,54
Atsiimtos	12	0,83
Nusiųstos EK prašant pateikti nuomonę	575	36,6
Nusiųstos kitoms įstaigoms prašant pateikti nuomonę	12	0,83
Nusiųstos kitoms įstaigoms prašant pateikti informaciją	452	31,13

Remiantis lentelėse pateiktais duomenimis matyti, kad 2024 m. nepriimtinomis paskelbtų peticijų procentinė dalis yra gerokai didesnė nei 2023 m. Priešingai, priimtinų peticijų, kurios buvo nedelsiant baigtos nagrinėti pateikus informaciją peticijos pateikėjui, procentinė dalis (36,3 proc.) 2024 m. sumažėjo, palyginti su 2023 m. (49,17 proc.). 2024 m. nebaigtų nagrinėti peticijų procentinė dalis išliko beveik stabili (20,45 proc. 2023 m., palyginti su 21,34 proc. 2024 m.).

Taip pat pažymėtina, kad 2024 m. beveik ketvirtadalis (24,83 proc.) priimtinų peticijų buvo nusiųstos Komisijai, kad ši pateiktų nuomonę, t. y. mažiau nei 2023 m., kai 36,6 proc. priimtinų peticijų buvo perduotos Komisijai.

Galiausiai 2024 m., palyginti su 2023 m., kitoms institucijoms nusiųstų peticijų, prašant pateikti nuomonę, procentinė dalis taip pat sumažėjo.

Peticijų skaičius pagal šalis

Toliau pateiktose dviejose lentelėse parodyta, kaip nuo 2023 m. iki 2024 m. keitėsi iš konkrečių šalių pateiktų peticijų skaičius ir jų procentinė dalis. Daug abejais metais pateiktų peticijų buvo susijusios su ES. Tai reiškia, kad šiose peticijose keliami ES masto klausimai

arba raginama visoje ES įgyvendinti bendras priemones. Su ES susijusios peticijos taip pat gali būti siejamos su viena ar daugiau valstybių narių, todėl jos registruojamos ir kaip su ES, ir kaip su atitinkama (-omis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis) susijusios peticijos. Tai paaiškina, kodėl peticijų, susijusių su ES, ir peticijų, susijusių tik su valstybėmis narėmis, suma viršija bendrą 2023 m. ir 2024 m. pateiktų peticijų skaičių.

Be to, verta pabrėžti, kad devynios šalys, daugiausia susijusios su peticijomis, abejais metais išliko tos pačios, nors 2024 m., palyginti su 2023 m., labiausiai susijusių šalių reitingas pasikeitė. Dauguma 2024 m. pateiktų peticijų yra susijusios su Ispanija, kaip ir 2023 m. Nors su Ispanija ir Italija susijusių peticijų skaičius sumažėjo (atitinkamai nuo 267 iki 229 ir nuo 202 iki 170), pastebimas priešingas su Vokietija susijusių peticijų srautas – 2024 m. pateiktų peticijų skaičius padidėjo nuo 120 iki 142.

2024 m. toliau mažėja su ES nepriklausančiomis šalimis susijusių peticijų skaičius: 2023 m. pateikta 125 peticijos, palyginti su 176 peticijomis.

Kalbant apie sąrašo apačioje esančias šalis, 2024 m. mažiausiai gauta peticijų, susijusių su Slovėnija, Latvija ir Airija, o 2023 m. – tai buvo Slovakija, Kipras ir Liuksemburgas.

2024 m.

Valstybė, su kuria susijusios peticijos	Peticijos	Procentinė dalis (%)
Europos Sąjunga	715	48,1
Ispanija	229	15,4
Italija	170	11,4
Vokietija	142	9,5
Rumunija	80	5,4
Graikija	72	4,8
Prancūzija	46	3,1
Lenkija	40	2,7
Vengrija	26	1,7
Portugalija	23	1,5
Kitos ES šalys	143	9,7
Ne ES šalys	125	8,7

2023 m.

Valstybė, su kuria susijusios peticijos	Peticijos	Procentinė dalis (%)
Europos Sąjunga	660	45,8
Ispanija	267	18,5
Italija	202	14,0
Vokietija	120	8,3
Rumunija	65	4,5
Prancūzija	53	3,7
Graikija	53	3,7
Lenkija	53	3,7
Portugalija	38	2,6
Vengrija	24	1,7
Kitos ES šalys	181	12,5
Ne ES šalys	188	13

Peticijų kalba

2024 m. ir 2023 m. peticijų pateikta 22 oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis. 2023 ir 2024 m. peticijos daugiausia pateiktos anglų ir ispanų kalbomis, o ispanų kalba vėl įsitvirtino kaip antroji dažniausiai vartojama peticijų pateikimo kalba trečius metus paeiliui. 2024 m. vokiečių kalba buvo trečia dažniausiai vartojama kalba, nes, palyginti su 2023 m., 2024 m. italų kalba pateiktų peticijų skaičius sumažėjo. Iš lentelių matyti, kad anglų kalba ir toliau sudaro daugiau kaip ketvirtadalį visų pateiktų peticijų ir kad anglų, ispanų, vokiečių ir italų kalbos sudaro beveik tris ketvirtadalius 2024 m. gautų peticijų (73,1 proc.), t. y. šiek tiek mažiau, palyginti su ankstesniais metais (77,5 proc. 2023 m. ir 76,2 proc. 2022 m.). 2024 m. mažiausiai vartotos slovėnų, slovakų ir latvių kalbos, o 2023 m. tai buvo slovakų, estų ir

kroatų kalbos.

2024 m.

Kalba, kuria pateiktos peticijos	Peticijų skaičius	Procentinė dalis (%)
Anglų k.	379	25,5
Ispanų k.	303	20,4
Vokiečių k.	225	15,1
Italų k.	180	12,1
Graikų k.	90	6,0
Lenkų k.	90	6,0
Rumunų k.	66	4,4
Prancūzų k.	62	4,2
Kita	92	6,2
Iš viso	1487	100

2023 m.

Kalba, kuria pateiktos peticijos	Peticijų skaičius	Procentinė dalis (%)
Anglų k.	382	26,5
Ispanų k.	301	20,9
Italų k.	224	15,6
Vokiečių k.	209	14,5
Prancūzų k.	74	5,1
Lenkų k.	49	3,4
Graikų k.	47	3,3
Rumunų k.	44	3,1
Kita	110	7,6
Iš viso	1440	100

Peticijų pateikėjų pilietybė

Kalbant apie pilietybę, 2024 m. daugiausia peticijų pateikė Ispanijos piliečiai, kaip ir 2023 bei 2022 m. Italijos piliečių peticijų skaičius sumažėjo, o Vokietijos peticijų pateikėjų peticijų skaičius padidėjo, nes 2024 m. Vokietija tapo antrąja peticijų teikimo pilietybe.

Be to, iš toliau pateiktų lentelių matyti, kad, palyginti su ankstesniais metais, 2024 m. labai padaugėjo Lenkijos ir Graikijos piliečių pateikiamų peticijų.

2024 m.

Pagrindinė peticijų pateikėjų pilietybė	Peticijų skaičius	Procentinė dalis (%)
Ispanija	320	21,2
Vokietija	265	17,5
Italija	220	14,5
Lenkija	132	8,7
Graikija	107	7,1
Rumunija	108	7,1
Prancūzija	62	4,1
Portugalija	33	2,2
Vengrija	28	1,8
Kitų ES	178	11,8

2023 m.

Pagrindinė peticijų pateikėjų pilietybė	Peticijų skaičius	Procentinė dalis (%)
Ispanija	330	22,9
Italija	254	17,6
Vokietija	246	17,1
Rumunija	93	6,5
Prancūzija	71	4,9
Lenkija	64	4,4
Graikija	62	4,3
Portugalija	39	2,7
Belgija	29	2,0
Kitų ES		

šalių pilietybė		
Ne ES šalių pilietybė	57	3,8

šalių pilietybė	218	15,2
Ne ES šalių pilietybė	47	3,3

Pagrindinės peticijų temos

Toliau pateiktose lentelėse nurodyta dešimt pagrindinių peticijų temų. Atrodo, kad 2024 m. pagrindinė peticijų pateikėjams susirūpinimą kelianti sritis, t. y. aplinka, išlieka ta pati kaip ir 2023 m. Peticijoms, susijusioms su vidaus rinka ir pagrindinėmis teisėmis, ir toliau skiriama daugiausia dėmesio, nors 2024 m., palyginti su 2023 m., jų abiejų užregistruotas sumažėjimas. Svarbu pažymėti, kad antra pagal svarbą tema „Asmeniniai klausimai“ daugiausia susijusi su nepriimtinomis peticijomis. Kai priimtinos peticijos patenka į šią kategoriją, jos paprastai taip pat yra susijusios su antrine tema, todėl tema „Asmeniniai klausimai“ atliekant šį vertinimą yra mažiau aktuali.

Be kitų temų, įdomu pažymėti, kad 2024 m. peticijų dėl išorės santykių skaičius gerokai sumažėjo, palyginti su 2023 m. (nuo 96 iki 63), o tai patvirtina 2023 m. jau užregistruotą tendenciją (nuo 126 peticijų 2022 m. iki 96 peticijų 2023 m.). Be to, komitetas gavo mažiau peticijų (28) dėl konstitucinių reikalų, palyginti su 68 peticijomis, gautomis ta pačia tema praėjusiais metais. Priešingai, su institucijomis susijusių peticijų skaičius 2024 m., palyginti su 2023 m., padidėjo (nuo 52 iki 90). Taip pat verta priminti, kad 2024 m. įvyko Europos Parlamento rinkimai, tai iš dalies paaiškina, kodėl su balsavimo teisėmis ir rinkimais susijusių peticijų skaičius (30) buvo didesnis nei 2023 m., kai buvo užregistruota 9 peticijos. Galiausiai 2024 m., palyginti su 2023 m., šiek tiek sumažėjo peticijų dėl sveikatos skaičius.

2024 m.

10 pagrindinių peticijų temų	Peticijų skaičius	Procentinė dalis (%)
Aplinka	300	20,1
Asmeniniai reikalai	197	13,2
Pagrindinės teisės	169	11,4
Vidaus rinka	166	11,2
Teisingumas	136	9,1
Vartotojų teisės	107	7,2
Sveikata	105	7,1
Transportas	99	6,7
Institucijos	90	6,1
Informacinė visuomenė ir	75	5,0

2023 m.

10 pagrindinių peticijų temų	Peticijų skaičius	Procentinė dalis (%)
Aplinka	308	21,5
Vidaus rinka	194	13,4
Pagrindinės teisės	193	13,4
Asmeniniai reikalai	179	12,4
Teisingumas	167	11,6
Sveikata	119	8,3
Išorės santykiai	96	6,7
Vartotojų teisės	93	6,5
Transportas	93	6,5
Konstituciniai reikalai	68	4,7

žiniasklaida		

Peticijų interneto portalas

2024 m. Peticijų interneto portalo raida buvo grindžiama dviem pagrindiniais prioritetais.

Siekiant suderinti su ES duomenų apsaugos taisyklėmis, 2019–2024 m. kadencijos pabaigoje buvo pradėtas išsamus archyvavimo procesas, susijęs ne tik su peticijų interneto portalu, bet ir su visais atitinkamais „Europarl“ domenais. Įgyvendinimui reikėjo kruopštaus duomenų parinkimo, perkėlimo ir ištrynimo, kartu išlaikant nepertraukiamą visų IT taikomųjų programų funkcionalumą.

Pasiektas svarbus techninis etapas – peticijų interneto portale visiškai automatizuotai ir sinchronizuotai skelbiamos priimtos peticijos, statuso pakeitimai, papildoma informacija (šalis, temos) ir santraukos visomis 24 ES kalbomis. Tai pakeitė ankstesnį skelbimo rankiniu būdu procesą ir gerokai padidino veiksmingumą.

Peticijų komiteto portalo komanda 2024 m. toliau rūpinosi, kad visos peticijos būtų paskelbiamos per kelias dienas nuo jų priėmimo, ir skubiai atsakė į daugybę per pokalbių robotą ir išmaniąją pagalbos tarnybą gautų peticijų pateikėjų klausimų visomis ES oficialiosiomis kalbomis.

Apskritai peticijų interneto portale išlaikytas į piliečius orientuotas požiūris stiprinant techninius pagrindus, racionalizuojant darbo srautus ir investuojant į įtraukias skaitmenines funkcijas.

Santykiai su Komisija

Komisija ir toliau yra natūrali Peticijų komiteto partnerė nagrinėjant peticijas, nes šiai ES institucijai tenka pareiga užtikrinti, kad būtų įgyvendinami ES teisės aktai ir jų būtų laikomasi. Komitetas ir Komisija tvirtai ir nuolat bendradarbiauja. Pagrindinis kontaktinis subjektas Komisijoje yra Generalinis sekretoriatas, kuris koordinuoja peticijų paskirstymą atitinkamoms Komisijos tarnyboms ir perduoda Komisijos atsakymus komiteto sekretoriatui. Komisijos tarnybos dalyvauja Peticijų komiteto posėdžiuose, kai peticijos svarstomos Komitete remiantis Komisijos atsakymu raštu arba kitais gautais dokumentais. Nors Komisija dėjo daugiau pastangų, kad laiku pateiktų atsakymus į Peticijų komiteto prašymus pateikti informaciją, komitetas pabrėžė, kad atsakymai turėtų būti aiškūs, paprasti ir empatiški, kad peticijų pateikėjams būtų užtikrintas geresnis supratimas.

Komisijos atstovai dalyvavo dviejuose komiteto renginiuose. 2024 m. vasario 14 d. Energetikos GD patarėjas metano, iškastinio kuro laipsniško atsisakymo ir tarptautinės teisingos pertvarkos klausimais kalbėjo klausyme „Iškastinio kuro įmonių atsakomybė pragyvenimo išlaidų krizės metu“, kuriame daugiausia dėmesio skirta ES atsakui į energijos kainų padidėjimą. 2024 m. gruodžio 2 d. Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD vyresnysis ekspertas negalios klausimais dalyvavo metiniame praktiniame seminare neįgaliųjų teisių klausimais.

Po Europos Parlamento rinkimų ir naujo Parlamento įsteigimo paskirtieji Komisijos nariai

dalyvavo Parlamento komitetų posėdžiuose ir klausymuose, kad neseniai išrinkti EP nariai galėtų įvertinti savo kompetenciją ir tinkamumą eiti savo pareigas. Šiuo atžvilgiu 2024 m. lapkričio 4 d. Peticijų komitetas kaip pakviestas komitetas dalyvavo paskirtojo Komisijos nario, atsakingo už prekybą ir ekonominį saugumą, institucijų ryšius ir skaidrumą, Marošo Šefčovičiaus patvirtinimo klausyme;

Atsižvelgdamas į tai, komitetas turėjo galimybę užduoti klausimus paskirtajam Komisijos nariui M. Šefčovičiui. Atsakydamas į komiteto prašymą dėl aukštesnio lygio Komisijos darbuotojų dalyvavimo siekiant geriau spręsti peticijų pateikėjams susirūpinimą keliančius klausimus, paskirtasis Komisijos narys M. Šefčovičius pareiškė, kad Komisijos nariai arba generaliniai direktoriai galėtų dalyvauti, jei peticijos komitetų posėdžių metu būtų nagrinėjamos grupėmis.

Be to, komitetas pabrėžė, kad reikia užtikrinti didesnį pažeidimų nagrinėjimo procedūrų skaidrumą ir geriau informuoti peticijų pateikėjus apie šių procedūrų padėtį. Paskirtasis Komisijos narys Marošas Šefčovičius pabrėžė naują galimybę atlikti paiešką Komisijos viešajame peticijų, susijusių su pažeidimo nagrinėjimo bylomis, registre ir įsipareigojo išnagrinėti tolesnę integraciją į Europos Parlamento peticijų portalą. Jis taip pat įsipareigojo didinti skaidrumą sukurdamas naujus, patogius naudoti tinklalapius, skirtus pažeidimų byloms. Atsakydamas į pakartotinį komiteto raginimą sukurti naują tarpinstitucinę Komisijos ir Parlamento IT priemonę, kad būtų pagerinta prieiga prie su peticijomis susijusios informacijos, M. Šefčovičius pareiškė esąs pasirengęs įvertinti jos įgyvendinamumą neviršijant biudžeto ribų.

Santykiai su Taryba

Peticijų komiteto posėdžiuose gali dalyvauti Tarybos sekretoriato nariai. Deja, 2024 m., kaip ir ankstesniais metais, komitetas nepastebėjo Tarybos dalyvavimo diskusijose. Šiuo klausimu Komitetas mano, kad, siekiant pašalinti kliūtis, trukdančias nagrinėti tas peticijas, į kurias turi skubiai atsakyti ir reaguoti nacionalinės valdžios institucijos, būtina aktyviau bendradarbiauti su valstybėmis narėmis. Nors kai kurios vietos ar regionų valdžios institucijos galėjo dalyvauti diskusijose dėl peticijų komitetų posėdžiuose, 2024 m. taip nebuvo.

Santykiai su Europos ombudsmenu

Peticijų komitetas toliau tęsė konstruktyvius, ilgalaikius darbo santykius su Europos ombudsmeno tarnyba, kuriai vadovavo Emily O’Reilly, taip prisidėdamas prie ES institucijų demokratinės atskaitomybės stiprinimo.

2024 m. rugsėjo 4 d. Emily O’Reilly Peticijų komitetui pristatė savo 2023 m. metinę ataskaitą. Pranešime dokumentuojamas ombudsmeno darbas nagrinėjant piliečių skundus dėl ES administracijos. 2023 m. ombudsmenė pradėjo 398 tyrimus, penkis iš jų – savo iniciatyva. Didžiausią tyrimų dalį (34,2 proc.) sudarė skundai, susiję su skaidrumu ir atskaitomybe, o vidutinė tyrimo trukmė buvo trumpesnė nei šeši mėnesiai. E. O’Reilly pabrėžė ombudsmenės, kaip tilto tarp ES administracijos ir pilietinės visuomenės, vaidmenį ir padėkojo Komitetui už puikų bendradarbiavimą.

2024 m. lapkričio 14 d. posėdyje komitetas labai didele balsų dauguma (31 narys balsavo už, 2 – prieš, susilaikiusių nebuvo) priėmė pranešimą dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2023 m. veiklą.

Taip pat verta paminėti Europos ombudsmenės E. O'Reilly dalyvavimą 2024 m. gruodžio 2 d. komiteto metiniame praktiniame seminare neįgaliųjų teisių klausimais.

Galiausiai naujojo Europos ombudsmeno rinkimai įvyko 2024 m. gruodžio 17 d. Strasbūre vykusioje plenarinėje sesijoje po 2024 m. gruodžio 3 d. Peticijų komitete surengto kandidatų viešojo klausymo. Šešių priimtinų kandidatų į Europos ombudsmeno tarnybą klausyme galėjo dalyvauti visi Europos Parlamento nariai. Po įžanginės kalbos, kurioje išdėstyti kandidatų prioritetai, jie atsakė į daugelį Peticijų komiteto narių ir kitų Europos Parlamento narių klausimų. Galiausiai kandidatams buvo skirta laiko baigiamosioms pastaboms pateikti.

Santykiai su Europos Audito Rūmais

Pastaraisiais metais Peticijų komitetas užmezgė konstruktyvius darbo santykius su Europos Audito Rūmais (EAR). Kaip ir ankstesniais metais, ji aktyviai prisidėjo prie Audito Rūmų 2025 m. metinės darbo programos.

Santykiai su kitomis ES institucijomis

2024 m. gruodžio 2 d. Pagrindinių teisių agentūros žmogaus teisių struktūrų ir mechanizmų sektoriaus vadovas kalbėjo Peticijų komiteto metiniame praktiniame seminare neįgaliųjų teisių klausimais, kuriame daugiausia dėmesio skirta 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategijos dabartinei padėčiai.

Apsilankymai informacijos rinkimo tikslu

2024 m. Peticijų komitetas nerengė apsilankymų informacijos rinkimo tikslu dėl Europos Parlamento rinkimų pertraukos laikotarpio. Vis dėlto komitetas atliko tolesnių veiksmų vertinimą ir priėmė du pranešimus dėl faktų nustatymo vizitų, kurie vyko 2023 m. (žr. kitus pranešimo skirsnius).

Viešieji klausymai

2024 m. vasario 14 d. Peticijų komitetas surengė viešąjį klausymą tema „*Iškastinio kuro bendrovių atsakomybė pragyvenimo išlaidų krizės metu*“. Pirmosios grupės tikslas buvo išanalizuoti karo Ukrainoje poveikį energijos kainoms. Be to, forumas aptarė pragyvenimo išlaidų krizę ir energijos nepriteklių ES, nagrinėdamas tariamą iškastinio kuro įmonių atsakomybę už socialinius ir ekonominius sunkumus, su kuriais susiduria ES piliečiai. Antrosios grupės tikslas buvo išanalizuoti ES atsaką į energetikos krizę, kad būtų užtikrintas energijos tiekimas ir prieinamos kainos vartotojams. Šiame kontekste grupė taip pat aptarė atviro, skaidraus ir reguliaraus dialogo su asociacijų ir pilietinės visuomenės atstovais, nepriklausomai nuo iškastinio kuro pramonės, poreikį.

Tyrimai

2024 m. sausio 22–23 d. posėdyje komitetas išklausė Piliečių teisių ir konstitucinių reikalų teminio skyriaus prašymu užsakyto tyrimo „Kalbų ir kultūrų įvairovė. Mažumų ir nepilnamečiams pritaikytos kalbos – Europos kalbų ir kultūrų įvairovės dalis“ pristatymą.

Be to, 2024 m. gruodžio 2 d. kasmetiniame praktiniame seminare dėl asmenų su negalia teisių Magdi Birtha (Europos socialinės gerovės politikos ir mokslinių tyrimų centras) pristatė šį informacinį pranešimą: „2021–2030 m. ES neįgaliųjų teisių strategija. Laimėjimai ir perspektyvos“.

Pagrindiniai klausimai

Aplinkosaugos klausimai

2024 m. aplinkosaugos klausimai ir toliau piliečiams kėlė didelį susirūpinimą, o Komitetas jiems skyrė daug dėmesio. Remiantis peticijomis aplinkos apsaugos klausimai buvo aptariami beveik visuose Komiteto posėdžiuose. Komitete buvo svarstomos tokios temos kaip darbų projektų įvairiose valstybėse narėse poveikis aplinkai (pvz., oro uosto išplėtimas, planuojamas greitkelis), vilkų saugomas statusas ES, tariamas „Natura 2000“ teritorijos sunaikinimas Prancūzijoje, pasiūlymas įsteigti nacionalinį parką Vokietijoje, ES reglamentų dėl pesticidų taikymas Prancūzijoje, natūralios žemės išsaugojimas, tariama tarša, kurią sukelia gamykla Italijoje, tariama žala aplinkai, padaryta nacionaliniame parke Ispanijoje, ir atliekų tvarkymas. Komitetas taip pat išnagrinėjo keletą peticijų, kuriose teigiama, kad iškastinio kuro bendrovės daro nederamą įtaką ES sprendimų priėmimo procesui.

Komitetas taip pat apsvarstė peticiją Nr. 0798/2024 dėl ES miškų naikinimo reglamento dalinio pakeitimo, kurioje peticijos pateikėjas atkreipė dėmesį į tariamus galiojančių teisės aktų trūkumus. Šia peticija iš dalies grindžiamas prašymas 2025 m. surengti apsilankymą informacijos rinkimo tikslu.

Pagrindinės teisės

Dar 2024 m. komitetas gavo daug peticijų dėl pagrindinių teisių, be kita ko, dėl įtariamų Bendrojo duomenų apsaugos reglamento pažeidimų ir dėl teisinės valstybės bei demokratijos principų laikymosi. Sausio mėn. posėdyje komitetas apsvarstė aštuonias peticijas dėl teisinės valstybės principo taikymo Ispanijoje. Dirbtinio intelekto naudojimas ir privatumo apsauga, visų pirma vaikų pornografijos srityje, taip pat buvo viena iš temų, kurias aptarė Peticijų komiteto nariai. Be to, komitetas toliau gavo peticijas dėl teisinės valstybės principo ir žmogaus teisių pažeidimų keliose trečiosiose šalyse, įskaitant šalis kandidates, kuriose turėtų būti didinamas informuotumas apie Europos piliečių teisę teikti peticijas.

Vidaus rinka

Komiteto posėdžiuose daugiausia buvo nagrinėjami šie klausimai: mokytojų kvalifikacijos

pripažinimas Italijoje, medicinos specialybės pripažinimas ES, importo ir platinimo tinklai Maltoje ir tariamas ES teisės pažeidimas Ispanijos automobilių draudimo rinkoje.

Neįgaliųjų klausimai

Peticijų komitetas atlieka konkrečią apsaugos funkciją, kad ES lygmens politikos formavimo ir teisėkūros veiksmų srityje būtų laikomasi Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos (JT NTK). Vykdydamas šią pareigą, komitetas nagrinėja peticijas asmenų su negalia klausimais. Verta pabrėžti, kad 2024 m. peticijų dėl negalios skaičius (25) apskritai išliko stabilus, palyginti su ankstesniais metais (22 peticijos 2023 m. ir 28 peticijos 2022 m.). 2024 m. komitetas toliau nagrinėjo peticijas dėl asmenų su negalia klausimų, kuriose atskleidžiama, kad didžiausios problemos tebėra prieinamumas, pagarba neįgaliųjų teisėms, galimybė gauti išsilavinimą ir įtrauktis. Daugumoje savo posėdžių komitetas svarstė peticijas, kuriose keliami su negalia susiję klausimai. Komitetas ypatingą dėmesį skyrė peticijoms dėl prieinamumo (švietimo ir viešųjų erdvių) ir dėl neįgaliųjų teisių, įskaitant JT neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimą. Komitete taip pat buvo aptarta peticija Nr. 1056/2016, kurioje Europos Parlamento prašoma leisti teikti peticijas ES vartojamomis nacionalinėmis gestų kalbomis.

Galiausiai 2024 m. gruodžio 2 d. per Europos Parlamento neįgaliųjų teisių savaitę komitetas surengė metinį praktinį seminarą neįgaliųjų teisių klausimais „*2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategija. Dabartinė padėtis*“. Praktinį seminarą pradėjo Europos ombudsmenė E. O’Reilly. Buvo pristatytas informacinis pranešimas pavadinimu „2021–2030 m. ES neįgaliųjų teisių strategija. Laimėjimai ir perspektyvos“. Remiantis turimais kiekybiniais ir kokybiniais įrodymais, įskaitant peticijas Europos Parlamentui, informaciniame pranešime nustatytos devynios pagrindinės rekomendacijos, kaip toliau įgyvendinti strategiją. Nepaisant visoje ES užregistruotos pažangos, Peticijų komitetui pateiktose peticijose vis dar atskleidžiamos nuolatinės kliūtys, su kuriomis susiduria neįgalieji. Kviestiniai pranešėjai iš Europos Komisijos, Pagrindinių teisių agentūros ir Europos neįgaliųjų forumo aptarė iki šiol pasiektus strategijos laimėjimus ir pasidalijo mintimis apie sritis, kuriose būtų galima pasiūlyti naujų veiksmų.

Pranešimai, pasiūlymai dėl rezoliucijų ir nuomonės

2024 m. Peticijų komitetas priėmė šiuos dokumentus:

– 2024 m. kovo 18–19 d. komitetas priėmė misijos ataskaitą po 2023 m. gruodžio 18–20 d. vykusio apsilankymo informacijos rinkimo tikslu Katalonijoje (Ispanija).

– 2024 m. kovo 18–19 d. komitetas priėmė misijos ataskaitą po 2023 m. spalio 30 d. – lapkričio 1 d. vykusio apsilankymo informacijos rinkimo tikslu Airijoje.

– 2024 m. lapkričio 14 d. komitetas patvirtino pranešimą dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2023 m. veiklą (2024/2056(INI)), pranešėjas Alex Agius Saliba.

– 2024 m. kovo 18–19 d. komitetas priėmė trumpą pasiūlymą dėl rezoliucijos pagal Darbo

tvarkos taisyklių 227 straipsnio 2 dalį dėl sunkiasvorių krovinių transporto priemonių tvarkymo sienos perėjimo punktuose, grindžiamą peticija Nr. 0146/2023 (2024/2540(RSP)), pranešėja Dolors Montserrat (pirmininkė).

– 2024 m. sausio 22–23 d. komitetas priėmė klausimą, į kurį atsakoma žodžiu, „Mokytojų darbo sąlygos ES“ (2023/3015(RSP)), pranešėja Dolors Montserrat.

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS

Pranešėjas, prisiimdamas visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.